

lighed at holde Monarchiet sammen, ja, da kan jeg forstaae, at man vil værge sig imod at gaae ind paa den foreliggende Sag. Det er imidlertid en Betragtningssmaade, som ikke tydeligen er traadt frem i den Argumentation, der er bleven ført her i Salen (Hørl); men det er dog den eneste Betragtningssmaade, som for mig fuldeligen vilde kunne forklare Oppositionen; thi, er man af den modsatte Formening, troer man, at dette Forsøg paa at holde Monarchiet sammen, virkelig maa gøres, og gøres med Alvor, og at det er den virkelige politiske Situation, fra hvilken man ikke kan løsrive sig, naar man ikke vil forvilde sig ind paa et Gebeet af taagede Eventualiteter, som ingen sund praktisk Statsmandsvirksomhed kan eller bør tage Hensyn til; ja, saa nægter jeg ikke, at Intet synes mig simplere end den nærværende Sag, at det forekommer mig at ligge nær, at Intet er mere naturligt og mere ligefremt, end at man lægger Soldgrændsen der, hvor Grændsen er for Monarchiet, og jeg for mit Vedkommende kan ikke finde Andet, end at man ved at modsatte sig dette, maa siges at modarbejde Regjeringen i dens Fremskriden paa en Bane, som man dog maa erkjende baade maa og skal tilbagelægges. Men en saadan Modarbejden af Regjeringen troer jeg ikke, man bør indlade sig paa, og derfor er det, at jeg ikke seer mig istand til at stemme for det, der blev vedtaget ved denne Sags 2den Behandling.

Sad: Da jeg før bad om Ordet, var det, fordi jeg ønskede at rette det Spørgsmaal til den høitærede Finantsminister, hvorfors det netop nu var saa nødvendigt, at Soldgrændsen blev forlagt. Finantsministeren har vel under Sagens 2den Behandling sagt, at nu var Diebliffet kommet, men jeg troer ikke, at det Spørgsmaal er blevet besvaret, hvorfors det netop nu er nødvendigt. Imidlertid er den høitærede Finantsminister idag gaaet ind derpaa; men der staaer imidlertid et Spørgsmaal tilbage, som jeg ønskede besvaret, nemlig, hvorledes Regjeringens Stilling vil være ligeover for den flesvigiske og holfsteenske Stænderforsamling, om Sagen, dersom Soldgrændsen forlægges, skal forelægges den som et fait accompli, hvorom de ikke kunne udtale sig, eller om den skal fore-

lægges dem som Noget, hvorover de kunne udtale sig; dersom det Sidste er Tilfældet, saa ville de saa Indsigelse paa at afgjøre, hvad der ligefrem efter Kundgjørelsen af 28de Jan. 1852 tilkommer Fællesorganet. Jeg haaber, at den høitærede Finantsminister vil udtale sig nærmere desangaaende og løse de Tvivl, som man i en saa vigtig Sag som denne er berettiget til fuldstændigt at ønske løst.

Finantsministeren: Den ærede Rigsdagsmand, som har rettet dette Spørgsmaal til mig, troer jeg har taget mindre Hensyn, idetmidste end jeg kunde have ønsket, til den Vanskelighed, som det maa have for en Minister at udtale sig i den nærværende høitærede Forsamling om, hvad Ministeriet vil gjøre lige overfor Hertugdømmernes Provindstaller. Det kunde synes, at det maatte være let for Ministeriet i dette Tilfælde ligefrem at sige, hvad det vil; men de Herrer ville jo ikkeoversee, hvad det kunde give Anledning til; man kunde deri see Dvergreb o. s. v., og mene, at Ministeriet her vilde discutere den Politisk, det antog at burde følge med Hensyn til Hertugdømmernes Stænderforsamling. Jeg vil derfor være nødsaget til at besvare dette Spørgsmaal mere indirecte, end det blev stillet, ved at henvise for det Første til den fgl. Kundgjørelse af 28de Januar s. A., hvori der staaer, at de fornødne Skridt ufortøvet skulle indledes til Toldeenheden, hvorimod der ikke staaer eet Ord om, at de fornødne Lovgivningsager i denne Henseende først skulle forelægges Provindstallerne, og dernæst skal jeg henvise til, at den samme Mand, som nu er Finantsminister, i sin Tid ved en foreløbig Lov bevirkede Soldgrændsens Forlæggelse fra Kongeaalen til Eideren, og det under Omstændigheder, under hvilke det ogsaa, hvad Stillingen til Udlandet angaaer, ingenlunde var saa let. Jeg indseer derfor ikke, hvorfors man vil tvivle om, at Regjeringen, naar Sagen forøvrigt er færdig paa alle Punkter, skulde noget Dieblif betænke sig paa, paa samme Maade ved foreløbig Lov at fuldbyrde, hvad der da endnu maatte staae tilbage.

Monrad: Det har ofte forekommet mig at være et unyttigt Arbejde, at de Ord, der blive talt her, blive optegnede, trykte og op-